

Parlamentul
Republicii Moldova

DGJ-Or. 298
26.06.2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr.221 din 04.06.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și comunică următoarele.

Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, Igor Munteanu, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare al proiectului de lege vizează modificarea mai multor acte normative.

Potrivit Notei Informative, scopul proiectului de lege este asigurarea măsurilor și recomandărilor formulate de auditori, eliminarea deficiențelor și incoerențelor normative în vederea responsabilizării conducerii entităților auditate, asigurarea transparenței activității Curții de Conturi.

3. La examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. Considerăm judicioasă consultarea prezentului proiect de lege cu Curtea de Conturi.

4. Potrivit art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 și art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului nota informativă la proiectul de lege urmează să cuprindă fundamentarea economico-financiară. Autorul proiectului susține că implementarea prezentului proiect nu implică cheltuieli bugetare suplimentare. Totuși, atragem atenție că, doar introducerea instituției de

cabinet al Președintelui Curții de Conturi va majora cheltuieli bugetare. Astfel, potrivit art.19 din Legea nr.80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, salarizarea personalului încadrat în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică se efectuează în modul, condițiile și mărimile prevăzute de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

- de asemenea, potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament.

5. În corespundere cu prevederile art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017, terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

Reieșind din norma citată, se propune expunerea denumirii proiectului de lege în felul următor:

” Lege pentru modificarea unor acte normative”.

6. La articolele I-IX din proiect, la legile propuse pentru modificare, în corespundere cu cerințele tehnicii legislative, se va indica numărul/anul adoptării legii, publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, urmat de text ” cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează.”

La art.I din proiect

7. Cu referire la cuprinsul nou propus de către autorii proiectului la alin.(4) al art.4 din Legea nr.181/2014, nu este clar care anume măsuri disciplinare vor fi aplicate și pentru care încălcări.

La art.4 alin.(4¹), nu este clar care este efectul juridic al „ examinării corespunderii conducătorului funcției deținute”.

Reținem că, de cele mai multe ori, legile speciale care vizează organizarea și funcționarea unei autorități publice independente prevăd în fiecare caz temeiurile de demitere/eliberare din funcție. Pentru a fi posibilă eliberarea din funcție a conducătorului unei autorități publice urmează a fi instituit temeiul legal expus în legea specială. În caz contrar, eliberarea acestuia din funcție va fi ilegală.

La art.IV din proiect

8. La art.2, prin care noțiunea de „auditor public” se expune într-o nouă redacție, este neclară intenția autorului de a exclude obligativitatea certificării auditorului public, contrar normei art.27 și art.38 alin.(2) și (4).

La același articol, este impropriu stilului normativ ca la definirea unor noțiuni să se utilizeze expresia - „atunci când...”. Astfel, la definirea noțiunii de „opinie fără rezerve”, textul „atunci când auditorul public ajunge la concluzia că” se va substitui cu „concluzia auditorului public”. Prezenta observație este valabilă în egală măsură situațiilor similare din prezentul proiect.

9. La pct.3, textul ” cu abordarea oricărei propuneri vizînd bugetul său”, propus pentru lit.b), necesită a fi redactat întru corespunderea art.54 alin.(1) lit.f) care prevede evitarea cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu.

Este de menționat că lit.c) și d) din același punct nu corespund prevederilor Legii nr.181/2014, care prevede că, proiectul bugetului autorității bugetare independente/autonome se aprobă, cu avizul consultativ al Ministerului Finanțelor, de către această autoritate și se înaintează Guvernului, în termenul prevăzut de calendarul bugetar, pentru a fi inclus în proiectul bugetului de stat care va fi prezentat Parlamentului spre adoptare. Autoritatea bugetară independentă/autonomă prezintă Parlamentului, după caz, obiectiile la proiectul de buget aprobat de către Guvern pentru soluționarea divergențelor. La fel, este de menționat că comisia permanentă nu dispune de competența de a aproba bugetul.

Redacția ce se propune pentru norma art.4 sunt în derogare de la principiile și regulile stabilite prin Legea nr.181/2014. Prezenta lege stabilește o procedură unificată de elaborare, examinare și aprobare a cheltuielilor din bugetul public național, reieșind din raționamentele normelor juridice constituționale. Reglementările Legii nr.181/2014 transpun și dezvoltă normele constituționale stabilite la art.73 și art.131 alin.(2), alin.(4) și (5), ținînd cont de constatările Curții Constituționale expuse prin Hotărârile nr.19/1999 și nr.29/2001.

Procedura de elaborare a bugetului autorităților publice bugetare independente se efectuează în conformitate cu prevederile art.51 și art.51¹ a Legii nr.181/2014.

Adoptarea proiectului de lege în varianta propusă de autor va crea un precedent pentru alte autorități bugetare independente și va conduce la apariția unor reglementări segmentare în materie bugetară, diverse ca conținut și procedură, creînd dificultăți de aplicare.

10. Completarea propusă la pct.8 este de prisos, deoarece potrivit pct.5 din proiect Curtea de Conturi este în drept să solicite organelor competente aplicarea sancțiunilor contravenționale față de persoane responsabile de utilizarea resurselor financiare publice. Astfel, pct.5 reglementează un drept pentru Curtea de Conturi, pe când pct.8 deja stabilește o atribuție pentru aceeași acțiune.

11. Modificarea propusă de către autor la noțiunea de "auditor public" nu reglementează noțiunea de "auditor public certificat" care este menționat la pct.10.

12. La pct.12 se vor exclude cuvintele "se modifică și" deoarece acesta prevede doar completarea articolului cu alineatele noi.

Cu referire la completarea art.32 din Legea nr.260/2017 cu alineatele noi, trebuie să menționăm că potrivit art.5 alin.(1) al Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal. Totodată, la alin.(5) din același articol sunt prevăzute cazurile în care consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut. Din aceste considerente, când legea de bază stabilește clar cazurile pentru care este posibilă prelucrarea datelor cu caracter personal fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal, considerăm inoportună completarea propusă de către autor în Legea nr.260/2017.

13. La pct. 15 în varianta propusa la alin.(3) al art.36 din Legea nr.260/2017, nu este clar din ce considerente s-a exclus referirea la lit.a)?

La art.V din proiect

14. Considerăm că completarea propusă la art.22 alin.(2) lit.g) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern este de prisos, de altfel, va fi necesar de a menționa toate responsabilitățile ce revin Cancelariei de Stat, ministerelor, altor autorități administrative centrale și structurilor organizaționale din sfera lor de competență.

La art.VI din proiect

15. La pct.1 considerăm că ar fi mai rezultativ de a lua decizii pe marginea rapoartelor de audit ale Curții de Conturi, ci nu doar de a audia informațiile cu privire la rapoartele respective.

16. La pct.2 este necesar de a prevedea că alineatul unic al art.30 din Legea nr.436/2006 devine alineatul (1).

Art.IX alin.(1) prevede intrarea în vigoare a legii la data publicării. Totodată, alin.(2) prevede că Guvernul va elabora și va aproba actele sale normative în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Urmează a se examina suplimentar modul de punere în aplicare a legii, întru asigurarea realizării drepturilor și obligațiilor subiecților. În cazul în care timp de 6 luni nu sunt asigurate condițiile stabilite de lege în lipsa actelor normative ale Guvernului, legea nu poate fi aplicată. Considerăm că, la data intrării în vigoare a legii, actele normative întru executarea ei trebuie să fie adoptate și publicate în mod corespunzător, toate urmând a fi puse în aplicare după publicare, concomitent.

Examinarea proiectului în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului poate avea loc cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

Ex. L. Bordei
Tel. 280-585